

Balassagyarmati törvényszék

14.Bf.54/2020/44. szám

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság helységnevé, a 2020. november hó 4. napján, a 2020. november hó 25. napján, valamint a 2021. január hó 20. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Pásztói Járásbíróság 2018. július hó 4. napján kihirdetett B.131/2017/51. számú ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Terhelt1 I. rendű vádlott bűnös társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont).

Ezért őt 3 (három) év szabadságvesztésre és a közügyektől 3 (három) év eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

Az I. rendű vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

A kiszabott szabadságvesztésbe az I. rendű vádlott által 2017. július hó 29. napjától 2017. július hó 31. napjáig bűnügyi őrizetben, valamint a 2017. augusztus hó 1. napjától 2018. április hó 17. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Terhelt2 II. rendű vádlott bűnös társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont).

Ezért őt 3 (három) év 6 (hat) hónap szabadságvesztésre és a közügyektől 4 (négy) év eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

A II. rendű vádlott a büntetés 2/3 részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

A kiszabott szabadságvesztésbe a II. rendű vádlott által 2017. július hó 29. napjától 2017. július hó 31. napjáig büntügyi őrizetben, valamint a 2017. augusztus hó 1. napjától 2018. április hó 17. napjáig előzetes letartóztatásban, majd a 2018. április hó 18. napjától 2018. május hó 08. napjáig házi őrizetben, továbbá a 2018. május hó 9. napján büntügyi őrizetben, majd a 2018. május hó 10. napjától 2018. július hó 4. napjáig előzetes letartóztatásban, illetve letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Megállapítja, hogy a II. rendű vádlott személyi igazolványának száma: igazolványszám

Az elsőfokú eljárásban felmerült büntügyi költségből az I. rendű vádlott 76.777.- (hetvenhatezer-hétszázhetvenhét) forintot, a II. rendű vádlott 135.992.- (egyszázharmincötezer-

kilencszázkilencvenkettő) forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, míg az I. és II. rendű vádlottak egyetemlegesen 1.160.- (egyezeregyszázhatvan) forintot kötelesek megfizetni külön felhívásra.

A felmerült további 201.034.- (kettőszázegyezer-harmincnégy) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült büntügyi költségből az I. rendű vádlott 61.000.- (hatvanegyezer) forintot, a II. rendű vádlott 59.860.- (ötvenkilencezer-nyolcszázhatvan) forintot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra, míg a további 38.150.- (harmincnyolcezer-egyszázötven) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s

A Pásztói Járási Ügyészség a 2017. december hó 15. napján előterjesztett B.502/2017/9-I. számú vádiratában Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakkal szemben társtettesként elkövetett a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző rablás bűntette miatt emelt vádat.

A vádirati tényállás szerint Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak 2017. július 29. napján 16 óra 40 perc és 16 óra 50 perc közötti időben — pontosabban meg nem határozható időpontban — a cím23 szám közötti útszakaszon — abból a célból, hogy jogtalanul pénzt szerezzenek — a gyalogosan arra haladó sértett1 sértett elé álltak, majd Terhelt1 I. rendű vádlott „Adjál pénzt!” felkiáltással a sértettet pénzének átadására szólította fel. Ekkor sértett1 sértett közölte, hogy nem ad pénzt, mire Terhelt1 I. rendű vádlott a sértettnél lévő pénz elvétele céljából a sértettet két kézzel, tenyérrel mellkason lökte, miközben Terhelt2 II. rendű vádlott azzal fenyegette meg sértett1 sértettet, hogy ha nem adja át a pénzét akkor megveri.

sértett1 sértett — aki születésekor agysérülést szenvedett és 2015. augusztus 19. napján szívritmus szabályzót ültettek be részére — a vádlottak által alkalmazott fenti erőszak és testi épsége elleni fenyegetés hatására félelmében a nála lévő 2 db 200 forintos pénzérmét — vagyis összesen 400 forintot — átadott a vádlottaknak.

A vádlottak a fenti bűncselekmény elkövetésével összesen 400 forint kárt okoztak sértett1 sértettnek, amely nem térült meg.

A Pásztói Járásbíróság a 2018. július hó 4. napján kihirdetett B.131/2017/51. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlottat és Terhelt2 II. rendű vádlottat felmentette az ellenük a társtettesként elkövetett a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző rablás bűntette miatt emelt vád alól. Rendelkezett a bűnjelekről és megállapította, hogy a büntügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az eljárás során nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott Terhelt2 II. rendű vádlott jelenlétében jogtalan haszonszerzés érdekében sértett1 sértettet a pénze átadására szólította fel, majd a pénz átadása érdekében a sértettet két kézzel, tenyérrel mellkason lökte, miként az sem, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott azzal fenyegette meg sértett1t, hogy ha nem adja át a pénzét, akkor megveri.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlottak felmentése miatt, bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett.

Az ügyészi fellebbezés írásbeli indokolásának lényege szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően sértett1 sértett nyomozás során tett vallomását, továbbá sértett1né, az 1. számú tanú és tanú2 tanúvallomását, minek következtében annak ellenére mentette fel a

vádlottakat a vádiratban a terhükre rótt bűncselekmény vádja alól, hogy annak vádlottak általi elkövetése már a nyomozás során bizonyítást nyert.

A járási ügyészség ezért arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a váddal egyezően állapítsa meg a vádlottak bűnöségét és ítélje őket végrehajtandó szabadságvesztésre, továbbá tiltsa el őket a közügyek gyakorlásától; a szabadságvesztés tartamába számítsa be a vádlottak által letartóztatásban és bűnügyi őrizetben töltött időt.

A Nógrád Megyei Főügyészség B.29/2018/8-9.BF. számú átiratában az ügyészi fellebbezést az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében tartotta fenn.

Álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás teljes egészében felderítetlen, ezáltal a Be. 592. § (1) bekezdésének b) pontjában írt megalapozatlanságban szenved, minek következtében a helyes tényállást és ezzel összefüggésben a vádlottak esetleges felelősségét csak megismételt eljárásban lehet megállapítani. Az elsőfokú bíróság továbbá az indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul.

A főügyészség indítványának alátámasztására egyrészt arra hivatkozott, hogy a jegyzőkönyvbe foglalt és az ítéletben rögzített tényállás egymással részben ellentétesnek tekinthető. A kihirdetett tényállás szerint ugyanis a bíróság csak annyit állapított meg, hogy sértettl sértett birtokában volt a 400.- forint készpénz a vádlottakkal történő találkozás alkalmával, azonban annak a további sorsáról nem történt említés, így arról sem, hogy a sértett fenyegetve érezte volna magát az őt körbeálló személyektől és ennek eredményeként a pénzt tanú5 részére átadta volna.

Hivatkozott arra is, hogy a jegyzőkönyvben foglalt szóbeli indokolás és az ítélet írásbeli indokolása között a bizonyítékok értékelése tekintetében is eltérés mutatkozik.

Az ítélet szóbeli indokolása szerint a vádlottak nyomozás során elvégzett poligráfós vizsgálatának eredményét bizonyítékként vette figyelembe a bíróság és azt a vádlottak javára értékelte. Az írásbeli indokolás ugyanakkor – ezzel ellentétben – azt a megállapítást tartalmazza, hogy a vádlottak poligráfós vizsgálatáról készült jegyzőkönyveket a bíróság okirati bizonyítékként nem vette figyelembe, mivel azok nem minősülnek bizonyítási eszköznek.

A főügyészség – részletesen, az egyes bizonyítékokra kiterjedően indokolt - álláspontja szerint továbbá az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során nem épített fel egy koherens rendszert, maga a mérlegelési folyamat sem feltétlenül nyomon követhető. Ezáltal nem tárható fel, hogy a bíróság egyes bizonyítékok valóságát miért fogadta el, illetve másokét miért vetette el olyan eredménnyel, amely az ítéletben foglalt tényállás megállapításához vezetett. Az indokolásból az érhető tetten, hogy a bíróság nem a megállapított tényállás alátámasztásának tett eleget, hanem a vádirati tényállást, illetve annak egyes lényegi részeit kísérelte meg cáfolni hiányosan és elégtelen módon.

Az I. rendű vádlott védője írásbeli észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes döntést hozott, amikor védencét a rablás miatt emelt vád alól felmentette, legfeljebb abban tévedett, hogy bizonyítottság, nem pedig bűncselekmény hiányában. Indokait kifejtve arra hivatkozott, hogy a nyomozóhatóság a megalapozott gyanút anélkül állapította meg, hogy a feljelentés ténszerűségét, igazságtartalmát megvizsgálta volna.

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság nyilvános ülésén a főügyészség - az eltérő tartalmú fellebbezést fenntartva - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Az I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli észrevételében írottakkal érdemben egyezően nyilatkozott.

A II. rendű vádlott védője szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, arra hivatkozással, hogy a kisebb eljárási hiányosságok ellenére az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott.

A másodfokú bíróság a nyilvános ülésén bizonyítás felvételét rendelte el és az ügy elbírálását tárgyalásra utalta, melyre tanúként idézte sértett1t - a felkutatására tett intézkedések eredményétől függően -, valamint tanú5t is.

A tárgyaláson az I. rendű vádlott, valamint sértett1 és tanú5 tanúk szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg.

A főügyészség képviselője, valamint a védők fenntartották korábbi indítványaikat, Terhelt2 II. rendű vádlott az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. június hó 17. napján kihirdetett 14.Bf.177/2018/27. számú végzésével a Pásztói Járásbíróság B. 131/2017/51. számú ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, egyidejűleg – a felderítetlenségi okok megjelölését követően - iránymutatást adott a megismételt eljárásra.

A végzés ellen annak kihirdetésekor a védők, valamint Terhelt2 II. rendű vádlott jelentett be fellebbezést.

A II. rendű vádlott védője fellebbezését arra alapította, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozott, nem szenved olyan hibákban, melyeket a másodfokú eljárásban ne lehetett volna orvosolni.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.875/2019/2. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezéseket alaposnak találta.

Álláspontjának lényege szerint a másodfokú bíróság által a fellebbezésekkel támadott határozatban megjelölt felderítési hiányosságok legfeljebb részbeni felderítetlenséget, ezáltal a Be. 592. § (2) bekezdésébe ütköző részleges megalapozatlanságot jelentenek, melynek megszüntetését a másodfokú bíróság köteles lett volna megkísérelni a tényállás kiegészítése, helyesbítése az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján. A másodfokú bíróság a felülbírálat során a részleges megalapozatlanság fentebb megjelölt módokon történt kiküszöbölését követően akár a felmentéshez, akár a bűnösség megállapításához vezető eltérő tényállást állapíthatott volna meg.

A fent írtakra figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a harmadfokú eljárásban a Balassagyarmati Törvényszék 14.Bf.177/2018/27. számú végzését a Be. 630. § (2) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és a Be. 629. § (2) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján a Balassagyarmati Törvényszéket új másodfokú eljárás lefolytatására utasítsa.

Terhelte I. rendű vádlott védője fellebbezésének a harmadfokú bírósághoz előterjesztett írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a régi büntetőeljárási törvény logikája alapján helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság döntését, annak ellenére, hogy az általa hiányolt bizonyítás a másodfokú eljárásban lefolytatható lett volna. A hatályos büntetőeljárási törvény csak a teljes, a másodfokú eljárásban helyre nem hozható megalapozatlanság okából engedi meg a hatályon kívül helyezést, míg az ítélet részleges megalapozatlanságának kiküszöbölését a másodfokú bíróság kategorikus kötelezettségévé teszi. A részleges megalapozatlanság ezért hatályon kívül helyezés alapjául nem szolgálhat. E törvényi tilalom nem játszható ki olyan módon, hogy a másodfokú bíróság a részleges megalapozatlansághoz egy önmagában hatályon kívül helyezési okot meg nem valósító eljárási szabálysértést - az indokolási kötelezettség megsértését - társít. Az indokolási kötelezettség teljesítése csak a megalapozott vagy megalapozottá tett tényállás tekintetében vizsgálható. A részleges megalapozatlanság kiküszöbölésének másodfokon igénybe vehető eszközei teljeskörűek. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az elsőfokon lefolytatott bizonyítást védi. A Be. 593. § (1) bekezdésének c) pontja kifejezetten a tényállás hiányosságainak pótlására, felderítetlenségének megszüntetésére, az iratellenesség kiküszöbölésére, avagy a helyes ténybeli következtetés levonására nyújt törvényes lehetőséget. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla helyezze hatályon kívül a másodfokú végzést és utasítsa a másodfokú bíróságot a másodfokú eljárás lefolytatására.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2020. február hó 12. napján tartott tanácsülésen a fellebbezéseket alaposnak találta és a 3.Hkf. 316/2019/12. számú végzésében a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. június hó 17. napján kelt 14.Bf.177/2018/27. számú végzését hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a másodfokú végzés ugyan elsődlegesen az indokolási kötelezettség nem teljesítését jelölte meg a hatályon kívül helyezés alapjául, azonban ezt a következtetését a bizonyítási eljárás fogyatékoságainak

eredményeként vonta le, így az álláspontja szerint is megalapozatlan — felderítetlen — tényállással kapcsolatban kérte számon az indokolási kötelezettség teljesítését.

A kialakult bírói gyakorlat szerint azonban az indokolási kötelezettség teljesítése csak megalapozott, illetve megalapozottá tett tényállás tekintetében vizsgálható, amennyiben ugyanis tények megállapítása hiányzik, úgy az azokra vonatkozó indokolás sem kérhető számon. [EBH2018. B.8. III. pontja]. Így a felülbírálat során a törvényszéknek is arról kellett elsődlegesen megállapításokat tenni, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiánytalanul állapította-e meg, vagy az a lefolytatott bizonyítás hiányosságai miatt részben vagy teljes egészében megalapozatlan.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú ítélet hiányosságai abból fakadnak, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást nem folytatta le hiánytalanul, alapvető fontosságú bizonyítékokat nem tett közvetlenül a bizonyítás tárgyává (kamerafelvételek), amelyek — illetve az azokból levonható ténybeli következtetések — a sértett és a vádlottak által elmondottak valóságát a cselekmény időpontjára, helyszínére, a találkozás megtörténteire vonatkozóan objektív módon támaszthaták volna alá, vagy cáfolhatták volna. A sértett nyomozati vallomását figyelembe véve állapított meg tényeket a tényállásban, azonban a sértett tárgyaláson történő meghallgatása érdekében nem vette igénybe azokat az eljárási eszközöket, amelyek eredményeként a tárgyaláson tanúként ki tudta volna hallgatni, vallomását össze tudta volna vetni nyomozati vallomásával, valamint a vádlottak és a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásával. Ekkor került volna csak abba a helyzetbe, hogy a sértett vallomásának hitelt érdemlőségéről, szavahihetőségéről megalapozott megállapításokat tegyen, és nemcsak a sértettet ismerő tanúk vallomásai, szubjektív benyomásai alapján lett volna erre lehetősége. A sértett tárgyaláson történő meghallgatásának hiánya — csakúgy, mint tanú tárgyaláson történő tanúkénti kihallgatásának elmaradása — azt eredményezte, hogy formálisan ugyan folytatott bizonyítást az elsőfokú bíróság, azonban releváns kérdések tisztázatlanok, ellentmondások feloldatlanok maradtak.

E hiba valójában a már beszerzett és rendelkezésre álló bizonyítékok lehetséges és szükséges ellenőrzésének elmulasztására vezethető vissza, következésképpen csupán a tényállás részleges megalapozatlanságát eredményezi, így a Balassagyarmati Törvényszék hivatkozása a Be. 610. § (1) bekezdésében meghatározott hatályon kívül helyezési okra nem volt helytálló.

Az indokolási kötelezettség megsértésére alapozott hatályon kívül helyezésre kizárólag a fentiekén kívüli esetekben kerülhet sor, jellemzően akkor, ha egyáltalán nem állapítható meg, hogy az érintett bíróság mire alapította a döntését, azaz az indokolás alapján a megalapozottsági vizsgálat nem végezhető el. Az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozás a részleges megalapozatlanság kiküszöbölésének elkerülése érdekében nem vezethet hatályon kívül helyezéshez [EBH 2018.B.8. 111.].

Abban az esetben tehát, ha az elsőfokú ítélet részleges felderítetlensége állapítható meg a felülbírálat során, az indokolási kötelezettség teljesítésének hiányossága szóba sem kerülhet, a fel nem vett bizonyításra, a beszerezni elmulasztott bizonyítékokra vonatkozó indokolás nem

kérhető számon, következésképpen törvénysértő a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontjára, az indokolási kötelezettség elmulasztására alapított hatályon kívül helyezés is.

A Balassagyarmati Törvényszék a megismételt másodfokú eljárásban a Pásztói Járásbíróság ügyészi fellebbezéssel támadott B.131/2017/51. számú ítéletét a Be. 12. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében eljárva, a Be. 579. § (1) bekezdése alapján, a Be. 590. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően bírálta felül, azaz az azt megelőző bírósági eljárással együtt, figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla 2020. február hó 12. napján véglegessé vált 3.Hkf.316/2019/12. számú végzésében foglaltakra.

A törvényszék a felülbírálat eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a perrendi szabályokat nem tartotta be maradéktalanul.

Az elsőfokú bíróság relatív eljárási szabálysértést valósított meg azáltal, hogy nem tett meg minden szükséges intézkedést sértettl sértett tárgyaláson történő meghallgatása érdekében, továbbá tanú5 tárgyaláson történő tanúkénti kihallgatásának, valamint a kamerafelvételek tárgyalás anyagává tételének elmaradásával. Ezek az eljárási szabálysértések az ítélet részleges felderítetlenségét eredményezték.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló valamennyi bizonyíték egyenkénti és az egyéb bizonyítékok tükrében történő teljes körű, a logika szabályainak megfelelő értékelésének és ellenőrzésének elmulasztása okán nem került abba a helyzetbe, hogy az ellentmondásokat feloldja, miáltal a tényállás ténybeli és jogi elbírálása, a büntetőjogi főkérdések szempontjából releváns kérdések tisztázatlanok maradtak.

Az elsőfokú bíróság a fentiekkel összefüggően a megállapított tényekből további tényekre is helytelenül következtetett. Abból ugyanis, hogy a cím24 temető bejárata felett kihelyezett kamera a bűncselekményt nem rögzítette, sőt annak felvételein a vádlottak és a sértett sem volt látható, ebből még nem következik okszerűen, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt nem a vádlottak követték el.

A fentiek okán az ítéleti tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés b) és d) pontjaiban meghatározott hiányosságokból eredeztethető megalapozatlansági hibában szenved.

Erre tekintettel szükséges volt e részbeni megalapozatlansági okok kiküszöbölése a Be. 593. § (1) bekezdésének c) pontjában írottak szerint, részben az iratok tartalma és a mérlegeléssel elfogadott bizonyítási adatok alapján, részben pedig a másodfokú bíróság által felvett bizonyítással. Ennek érdekében a törvényszék tárgyalást tűzött ki a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint.

A megismételt másodfokú eljárásban megtartott fellebbezési tárgyaláson a törvényszék ismételten kihallgatta a vádlottakat, szintén ismertetéssel tette a bizonyítás anyagává sértettl sértett nyomozás során tett vallomásait, kihallgatta fk. tanú5t, továbbá - ügyészi indítványra - ismételten ismertette a nyomozati iratok 61. oldaláról a 12030/2859/2017. id. számú hivatalos

feljegyzést, a 65. oldaláról tanú2 tanúnak a központi segélyhívóhoz 2017. július hó 29-én 17 óra 40 perckor tett telefonos bejelentéséről készült 1230/472-66/2017.bü. számú leíratot, a 67. oldalról az 12030/472-10/2017.bü. számú rendőri jelentést, továbbá megtekintette a bűnjelként lefoglalt térfigyelő és biztonsági kamera felvételeket és – azokhoz, valamint az 1. számú tanú vallomáshoz kapcsolódóan, szintén ügyészi indítványra - ismételten ismertette a nyomozati iratok 93. oldalán lefűzött 12030/472/2017.bü. számú rendőri jelentést is, továbbá ismét a vádlottak elé tárta a nyomozati iratok 99-101. oldalain lefűzött A/3-as méretű térképet.

A tárgyaláson a vádlottak – a korábban tett vallomásukban előadottakat fenntartva, azzal egyezően – azt állították, hogy a vádirati tényállásban megjelölt napon nem találkoztak sértett1rel.

A vádlottak a bűnjelként lefoglalt kamera felvételeken felismerték magukat és hangsúlyozták, hogy a felvételek érdemi védekezésüket támasztják alá, hiszen olyan felvétel nem került lefoglalásra, melyen a sértett által állított bűncselekmény látható volna, vagy amelyen ők a sértettel egy időben, egy helyen volnának láthatók. Hivatkoztak továbbá arra, hogy amennyiben az ügy tárgyát képező bűncselekmény megtörtént volna, azt a cím25 úton, a temető sarkánál kihelyezett térfigyelő kamerának látnia kellett volna. Terhelt2 II. rendű vádlott a helységnév5 benzinkút pénztáránál kihelyezett biztonsági kamera felvételeinek megtekintése után hivatkozott arra, hogy a felvétel időpontjában 60.000.- Ft volt nála, abból váltott fel 20.000.-Ft-ot a benzinkút pénztárában, így a sértett 400.- Ft-jára nyilvánvalóan nem volt szüksége.

A vádlottak álláspontja szerint a vádirati tényállásban rögzített bűncselekmény sértett1 „beteg agyának” szüleménye, mely bűncselekmény tekintetében az általuk előadottak cáfolatára a sértett és az 1-es számú tanú önmagában és egymásnak is ellentmondó vallomásai nem alkalmasak.

Terhelt1 I. rendű vádlott a fellebbezési tárgyaláson is hivatkozott arra, hogy amennyiben a sértettet az általa állított módon – tenyérrel, a mellkasán - meglökte volna, úgy a nyomozás során végzett DNS vizsgálatnak ki kellett volna mutatnia a DNS-ét a sértett pólóján, az igazságügyi genetikai szakértői vizsgálat azonban eredménytelenül zárult.

A tárgyalás előkészítése körében a másodfokú bíróság megkísérelte felkutatni sértett1 sértett-tanú idézhető címét, a kihallgatása érdekében.

Az ügyiratok alapján megállapíthatóan az elsőfokú eljárás során sértett1 idézésére egy alkalommal került sor (a 2018. április hó 17. napjára kitűzött tárgyalási határrapra). Az idézést testvére vette át bejelentett lakcímén, sértett1 azonban e szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, távolmaradását ki nem mentette.

Az elsőfokú bíróság ezt követően - 2018. május hó 18. napján – a sértett körözését rendelte el, mely eredményre vezetett. Annak alapján arra merült fel adat, hogy sértett1 hajléktalan életmódot folytat helységnév1en. Terhelt1, tanú4 és sértett1né eljárás során tett nyilatkozata

alapján ugyanakkor az is megállapítható volt, hogy a sértett nem állandó jelleggel tartózkodik ismeretlen helyen, időszakosan visszatér helységnev⁴ bejelentett lakcímére is.

A körözés elrendelését megelőzően azonban, a fokozatosság elvét követve, indokolt lett volna a sértett esetleges további idézése, illetve meg nem jelenése esetén – a büntetőeljárásról szóló az 1998. évi XIX. törvény 69. § b) pontja szerinti - elővezetésének megkísérlése. Mindezen intézkedések hiányában ugyanis nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi szükséges intézkedést megtett annak érdekében, hogy sértettl¹t kihallgathassa, ezáltal pedig a nyomozás során tett vallomásainak a tárgyaláson történő felolvasására sem nyílt lehetőség.

A megismételt másodfokú eljárásban – az előzményekre tekintettel – tehát a törvényszék előbb ellenőrizte a sértett egyetlen érvényes, lakcímként nyilvántartott Cím⁵ szám alatti címét. Miután megállapítást nyert, hogy e címen sértettl¹ már időszakosan sem tartózkodik, továbbá, hogy a bv. nyilvántartásban sem szerepel, hanem a fővárosban, hajléktalan életmódot folytat, a másodfokú bíróság a körözését rendelte el, mely - 2020. június hó 25. napján, valamint 2020. november hó 16. napján - eredményre vezetett.

sértettl¹t mindkét alkalommal helységnev¹ belvárosában vonták rendőri intézkedés alá, melynek során tartózkodási helyként és levelezési címeként mindkét alkalommal a helységnev¹ VII. kerület, cím²⁹ szám alatti címet adta meg, elmondta továbbá, hogy telefonos elérhetőséggel nem rendelkezik.

A törvényszék erre figyelemmel a megadott helységnev¹i címről idézte sértettl¹ tanút a fellebbezési tárgyalás első – 2020. szeptember 14-ére kitűzött – határnapjára, azonban a sértett az idézést nem kereste. Tekintettel arra, hogy a sértettl¹ által megadott cím a hajléktalanellátással foglalkozó egyéb név egyik intézményének címe, a bíróság azt rövid úton megkereste, annak tisztázása érdekében, hogy a sértett ott életvitelszerűen tartózkodik-e, onnan idézhető-e, szükség esetén elővezethető-e.

Az alapítvány 2020. szeptember hó 14. napján arról tájékoztatta a törvényszéket, hogy a cím²⁹ szám alatt az egyik nappali melegedőjük található, ahova sértettl¹ sértett-tanú nem jelentkezett, nem jelentkezhetett be, tekintettel arra, hogy az nem hajléktalan szálló. Közölték ugyanakkor azt is, hogy sértettl¹ rendszeres időközönként megjelenik a fenti címen, így 2020. szeptember 14-én is megjelent ott reggelizni, továbbá, hogy ezt megelőzően legutóbb szeptember 12-én járt náluk. Elmondták továbbá, hogy sértettl¹ a melegedő címére érkezett leveleit felveszi, valamint, hogy értesítették őt arról is, hogy a jelen bíróságtól tértivevényes küldeménye érkezett, azonban arra nincs ráhatásuk, hogy annak átvétele érdekében elmenjen a postára. sértettl¹ mobiltelefonos elérhetősége előttük nem volt ismert és az sem, hogy a tanú egyáltalán rendelkezik-e mobiltelefonnal.

A fentiek alapján a törvényszék megállapította, hogy sértettl¹ – miként arra az elsőfokú eljárásban felmerült adatok is utaltak, továbbra is - helységnev¹en folytat hajléktalan életmódot, a irányítószám helységnev¹, cím²⁹ szám alatti cím pedig csupán a levelezési címe, ahonnan tehát elővezetése nem rendelhető el szükség esetén.

A törvényszék ezt követően a tárgyalás 2020. november 4-ére, valamint 2020. november 25-ére kitűzött határnapjaira is idézte a sértettet az ismertté vált helységnévi levelezési címéről (mindannyiszor tájékoztatva őt arról, hogy kihallgatására a vádlottak távollétében fog sor kerülni). sértettl a fenti határnapokra szóló idézéseit személyesen átvette, ennek ellenére azonban a tárgyaláson nem jelent meg.

A másodfokú bíróság a fentieket követően megállapította, hogy sértettl sértett-tanú kihallgatására a másodfokú eljárásban nincs lehetőség, ezért – a 2020. november 25-i határnapon - a nyomozati vallomásait tette ismertetéssel a fellebbezési tárgyalás anyagává, ideértve a sértett által a nyomozás során 2017. október hó 9. napján fogatosított helyszíni szemle során elmondottakat is.

A tárgyalás előkészítése körében a törvényszéknek vizsgálnia kellett azt is, hogy – a 18. életévét a megismételt másodfokú eljárás során betöltő - fk. tanú5 tanú mentális állapotában a nyomozás során fogatosított kihallgatása óta eltelt időben bekövetkezett-e olyan változás, mely a kihallgatását a megismételt eljárásban már kizárja.

Törvényes képviselője a megismételt eljárásban az idézés kézhezvételét követően – miként az elsőfokú eljárásban is - arra hivatkozott, hogy fk. tanú5 a fellebbezési tárgyaláson nem tud megjelenni, mert „másodfokú fogyatékoságban szenved, ezért nem bírja a tömeget, bepánikol, gyógyszeres kezelés alatt áll, vallomását fenntartja.”

A törvényes képviselő ennek alátámasztására a törvényszék részére is egy – az elsőfokú eljárásban előterjesztett igazolással formailag egyező - szakorvosi igazolást csatolt, mely szerint fk. tanú5 közép súlyos mentális retardált, markáns viselkedés romlással, mely állapota 2020. január hó 22. napját megelőzően legalább kettő hónapon keresztül már fennállt.

Az ügyiratok alapján megállapíthatóan az elsőfokú eljárás során a bíróság az első tárgyalási határnapra szabályszerűen idézte fk. tanú5 tanút, aki ennek ellenére nem jelent meg a tárgyaláson. Távolmaradásának okaként a törvényes képviselő az elsőfokú eljárásban is arra hivatkozott, hogy fk. tanú5 súlyos betegsége, fogyatékosága okán nem tud a bíróság előtt vallomást tenni, s ezen állítása alátámasztására szakorvosi igazolást is csatolt, mely szerint tanú5 közép súlyos mentális retardált, s ezen állapota 2018. január hó 9. napját megelőzően legalább kettő hónapon keresztül már fennállt.

A fentieket követően az elsőfokú bíróság fk. tanú5 tanú nyomozati vallomását az utolsó tárgyaláson hivatalból felolvasta, anélkül, hogy előzőleg meggyőződött volna a tanú kihallgathatóságáról, ami a bíróság feladata. Fk. tanú5 szakorvosi igazolásban rögzített mentális állapota ugyanis - más tanúvallomások alapján - már a nyomozás során is fennállt, vallomástételének azonban akkor nem volt akadálya.

A megismételt másodfokú eljárásban – a fenti előzményekre tekintettel – tehát a törvényszék megkereste a törvényes képviselő által csatolt szakorvosi igazolásokat kiállító egészségügyi intézményt, a salgótarjáni benyújtó2 Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Gondozó — Szakrendelőjét azon szakorvosi- vagy orvosszakértői vélemény megküldése iránt, melyen a 2020. január hó 22. napján kelt szakorvosi igazolás alapult.

orvosnév gyermekpszichiáter, főorvos 2020. szeptember hó 30. napján érkezett átiratában arról tájékoztatta a bíróságot, hogy fk. tanú5 2014. márciusa óta áll a kezelésük alatt. 2014-ben organikus eredetű mentális retardatiót véleményeztek nála, nevelési tanácsokkal látták el, legutóbbi szakértői vizsgálatára pedig 2017-ben került sor, mely enyhe mentális retardatiót állapított meg. A főorvos arról is tájékoztatta a bíróságot, hogy fk. tanú5 pszichés vezetése, gyógyszeres kezelése jelenleg is szükséges.

A szakorvosi igazolás kiállítója által a törvényszék részére adott tájékoztatás nem tartalmazott olyan adatot, mely a tanú kihallgatását a megismételt másodfokú eljárásban kizárta volna.

Erre figyelemmel a törvényszék fk. tanú5t mint – a Be. 81. § (1) bekezdésében és a (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakra figyelemmel a 82. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerinti – különleges bánásmódot igénylő tanút a 2020. november hó 25. napján tartott tárgyalási határnapon kihallgatta.

A tanú kihallgatása alapján a törvényszék megállapította, hogy fk. tanú5 mentális állapota okán a tanúvallomás tételeiben nem akadályozott ugyanakkor tőle az általa a nyomozás során elmondottakon túl, az ügyet érdemben előbbre vivő adat szolgáltatása nem volt várható.

Fk. tanú5 a tárgyaláson a nyomozás során tett vallomását – a sértett, valamint az 1. számú tanú vallomásainak rá vonatkozó részei elétárását követően is - fenntartva azt állította, hogy a vádirati tényállásban megjelölt napon nem találkozott sem a vádlottakkal, sem a sértettel, mivel egész nap a testvérénél tanú4nél tartózkodott, akinek az ingatlanáról csak ebéd idejére távozott el az otthonába.

A nyomozati iratok 61. oldalán lefűzött a 12030/2859/2017. id. számú hivatalos feljegyzés szerint tanú2 tanú 2017. július 29-én 17 óra 40 perckor tett bejelentést a Nógrád Megyei Rendőr-Főkapitányság Tevékenység-Irányítási Központjába, hogy sértett1t megtámadták, elvették 400.- forintját, valamint a telefonját is el akarták venni tőle. Elmondta továbbá, hogy ismerik az elkövetőt, a „egyéb név1 fia volt a tettes”.

A hivatalos feljegyzésből kitűnik továbbá, hogy tanú2 bejelentését követően, sértett1 arról számolt be az annak nyomán kikerkező rendőröknek, hogy a támadást megelőzően ő cím25 úton haladt a lakása irányából, amikor 4-5 fiatal megállította és körbevette. Közülük a Terhelt1 nevezetű személy (azaz Terhelt1 I. rendű vádlott) követelte, hogy adja oda a pénzt, amit ő megtagadott, mire a Terhelt1 őt egy alkalommal megütötte a mellkasán. Eközben a többi személy is mondta, hogy adja oda a pénzt, de ők nem bántották. Mivel tartott attól, hogy tovább fogják bántalmazni, a zsebéből elővett 2 db 200.- forintos érmét és azt átadta Terhelt1nak, majd az elkövetők eltávoztak és ő is hazament.

tanú2 tanú központi segélyhívóhoz 2017. július hó 29-én 17 óra 40 perckor érkezett segélykérésének a nyomozati iratok 65. oldalán - 1230/472-66/2017.bü. számon - lefűzött leiratából az tűnik ki, hogy tanú2, mint a sértett „barátja” és „segítője” tett bejelentést az ügy tárgyát képező bűncselekményről, közvetlenül annak megvalósulása után, a sértettől szerzett információi alapján. Elmondta, hogy sértett1t megtámadták vagy öten, köztük valamilyen Terhelt1 és a támadás során elvették 400.-Ft-ját, valamint a telefonját is el akarták venni tőle.

A nyomozati irat 67. oldalán lefűzött 12030/472-10/2017.bü. számú rendőri jelentés szerint tanú2 bejelentése nyomán a tanú címére kikerkező járőröknek sértett1 azt mondta el, hogy 2017. július 29-én 17 óra körüli időben sétált a lakcíméről cím27 úton a utcanév irányába, amikor a utcanév1-utcanév kereszteződésében összetalálkozott öt személlyel, akik megállították őt az úttesten, majd körbeállták.

A sértett a járőröknek az öt körülvevő 5 személy közül hármat tudott megnevezni, bennük: Terhelt1 I. rendű vádlottat (Terhelt1t), Terhelt2 II. rendű vádlottat (Terhelt2), valamint tanú5 tanút (tanú5) határozottan felismerte.

sértett1 a jelentés tanúsága szerint arról is beszámolt a járőröknek, hogy Terhelt1 tanú5 kérdőre vonta őt, hogy van-e nála pénz, majd mondták, hogy azt adja át nekik.

A sértett elmondta továbbá, hogy miután azt válaszolta, hogy nincs nála pénz, Terhelt1 közelebb lépett hozzá és két kézzel, tenyérrel a mellkasára ütött és azzal a lendülettel el is lökte őt, azonban ő nem esett el.

sértett1 állította azt is, hogy mindezeket követően Terhelt1 újra kérdőre vonta, hogy van-e nála pénz. Mivel pedig a történetek hatására ő nagyon megijedt, a további bántalmazásának elkerülése érdekében jobbnak látta átadni a nála lévő pénzt, ezért a zsebében lévő 2 db kétszáz forintos pénzürmét átadta Terhelt1nak.

A sértett elmondta még, hogy ezt követően az 5 személy elállt az útjából, ő pedig ezt kihasználva gyorsan eltávozott a utcanévon a utcanév2 utca irányába, félelmében vissza sem nézett és úgy döntött, hogy nem haza megy, hanem az egyik barátjához, tanú2hoz a cím28 szám alá.

A másodfokú bíróság megtekintéssel a tárgyalás anyagává tette a cím25 úti temetőnél elhelyezett térfigyelő kamera felvételeit, továbbá helységnév2ben a helységnév3 felé haladó forgalmi irányban kihelyezett térfigyelő kamera felvételeit, valamint a helységnév3i benzinkút pénztárának biztonsági kamera felvételeit, melyek alapján az alábbi tényeket állapította meg:

A helységnév4 temetőnél elhelyezett kamera 2017. július 29-i felvételén 16 óra 40 perc 16 másodpercnél látható Terhelt2 és Terhelt1. Terhelt2 a utcanév bal oldalán, míg Terhelt1 az út jobb oldalán sétál. A vádlottak a utcanév és a utcanév1 kereszteződésében elfordultak balra a

utcanévrá, ahol a kamera már nem látta őket. A kereszteződésében elhaladó személyek a távolság miatt nem vehetők ki, a ruházat színe is nehezen érzékelhető.

A kamerafelvételen 17 óra 52 perc 20 másodperckor látható egy ugyanolyan színű autótípus kombi gépjármű érkezése a utcanévról a kamera felé, mint amilyen a helységnév²ben lévő kamerafelvételen látható, azonban a gépjármű rendszáma nem vehető ki, illetőleg az sem, hogy a hátsó ülésen ül-e valaki. A jobb első ülésen egy narancssárga pólós személy ült.

helységnév²ben a helységnév³ felé vezető forgalmi irányban kihelyezett kamera 2017. július 29-én rögzített felvételén 17 óra 38 perc 35 másodperckor látható az a helységnév³ irányából helységnév²be érkező rendszám¹ frsz-ú gépjármű, amelyben a jobb első ülésen narancssárga pólóban Terhelt² II. rendű vádlott, a hátsó ülésen szintén narancssárga pólóban Terhelt¹ I. rendű vádlott, míg a jármű vezető ülésében tanú⁸ foglalt helyet.

A helységnév³i benzinkút pénztáránál kihelyezett biztonsági kamera 2017. július 29-én rögzített felvételén 17 óra 10 perc 24 másodperckor jelenik meg Terhelt² II. rendű vádlott, aki – nem kivehető címletű - pénzt váltat fel a pénztárossal, majd a pénzváltást követően a benzinkút előtt álló autótípus kombi típusú gépjárműbe beszáll.

A másodfokú bíróság a tárgyaláson – a megtekintett kamerafelvételekhez, valamint az 1. számú tanú vallomásához kapcsolódóan - ismertette a nyomozati iratok 93 és 99. oldalain lefűzött 12030/472/2017.bü. számú rendőri jelentéseket és a vádlottak elé tárta a nyomozati iratok 101. oldalán lefűzött A/3-as méretű térképet.

Ez utóbbi alapján a törvényszék megállapította, hogy a térképen – „K”-betűvel - bejelölésre került a helységnév⁴ temető bejárata felett kihelyezett kamera, valamint – egy körcíkkel – annak látószöge. A térképen megjelölésre került továbbá – „E” betűvel – a vádlottak elhaladási helye a utcanévi kamera előtt, az 1. számú tanú elhelyezkedése az általa előadottak észlelésekor - I. számmal -, továbbá az elkövetés sértett által megjelölt helye – „X”-betűvel – és az 1. számú tanú által megjelölt helye, „O”-betűvel. A térképen a sértett útvonala zöld vonallal, a vádlottak útvonala piros vonallal került megjelölésre.

A helységnév⁴ temető bejáratához kihelyezett kamera felvételek alapján, valamint a fentebb részletezett térkép és a hivatkozott rendőri jelentések alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a kamera a utcanév és a utcanév¹ kereszteződésére néz.

A kamera tehát sem a sértett, sem az 1. számú tanú által az elkövetés helyeként megjelölt helyszínen történt eseményeket nem rögzíthette, mivel mindkét helyszín a kamera látószögén kívül esik. A kamera az utca kétoldalán lévő lakóépületek miatt nem lát be a utcanév¹ra, illetve a utcanév kanyarulat utáni szakaszára sem.

A Nógrád Megyei Főügyészség képviselője a tárgyaláson a Pásztói Járásbíróság B.131/2017/51. számú ítélete ellen bejelentett ügyészi fellebbezést az ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölésére irányulóan tartotta fenn.

Az ügyész perbeszédében indokait – a bizonyítékok értékelésével - részletesen kifejtve elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a törvényszék a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredményeként Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel - sértett1 sértett, tanú2 és tanú3, valamint az 1. számú tanú vallomásának okszerű értékelésével - állapítson meg a Pásztói Járásbíróság ítéletében foglaltaktól eltérő tényállást, azt az első mondat érintetlenül hagyása mellett – egyebekben - a vádiratban foglaltakkal egyezőre változtassa meg.

Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság a módosított tényállás alapján mondja ki bűnösnek a vádlottakat a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző társtettesként elkövetett rablás bűntettében, továbbá, hogy e bűncselekmény miatt őket – az ügyési perbeszédben részletesen megjelölt büntetéskiszabási tényezők mérlegelésével - a középértékhez közeli, attól csekély mértékben enyhébb tartamú, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és a főbüntetés tartamához igazodó mellékbüntetésre ítélje. Állapítsa meg, hogy a vádlottak a szabadságvesztésből legkorábban annak kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a letöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. Indítványozta továbbá, hogy a törvényszék a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe számítsa be az általuk előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött időt, valamint kötelezze a vádlottakat a bűnügyi költség viselésére.

Az I. rendű vádlott perbeszédében indokait – bizonyítékok értékelésével – szintén részletesen kifejtve arra tett indítványt, hogy a törvényszék a másodfokú eljárásban a Be. 591. § alapján egészítse ki az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és védencét bizonyítottság hiányában mentse fel a terhére rótt bűncselekmény vádjáról. A védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó, csupán az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás körének, valamint a bizonyítékok elsőfokú bíróság által végzett értékelésének kiegészítése szükséges. A védő hangsúlyozta, hogy sértett1 beszámítási képessége megkérdőjelezhető, vallomása, miként az 1. számú tanú vallomása is, önmagában, illetve egymásnak is ellentmondó az elkövetők száma, az elkövetők magatartása és az elkövetés helyszínének tekintetében is. Kiemelte azt is, hogy a tanúvallomásokat a maguk teljességében kell értékelnie a bíróságnak a tényállás megállapítása szempontjából, azok egyes részletei nem ragadhatók ki, a terhelt büntetőjogi felelősségét pedig a kétségtelen módon meg nem állapított tényekre alapítani nem lehet.

A II. rendű vádlott védője perbeszédében csatlakozva az I. rendű vádlott védője által elmondottakhoz, hangsúlyozta, hogy sértett1 és az 1. számú tanúk vallomására – e vallomásokban rejlő, illetve e vallomások és az egyéb bizonyítékok között fennálló továbbra is feloldatlan ellentmondások miatt - ítéleti tényállást alapítani, az alapján pedig a vádlottak bűnösségét megállapítani nem lehet. Kiemelte azt is, hogy amennyiben a vád tárgyává tett bűncselekmény megtörtént volna, a helységneve⁴ temető bejárata felett kihelyezett térfényképező kamera felvételén a vádlottakon kívül sértett1-nek is legalább fel kellett volna tűnnie.

A védő álláspontja szerint a megismételt másodfokú eljárás során felvett bizonyítás eredményeként sem vonható le más következtetés a védencét illetően, mint amelyre az elsőfokú bíróság jutott, bűnösségre okszerűen következtetni nem lehet.

A II. rendű vádlott védője a fentiek alapján – az eljárás során korábban tett nyilatkozatait is fenntartva - védencének bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt.

Terhelt1 I. rendű vádlott az utolsó szó jogán továbbra is állította, hogy a terhére rótt bűncselekményt nem követte el, egyebekben csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Terhelt2 II. rendű vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyalás alapján – az ott felvett bizonyítás eredményeként – azt állapította meg, hogy az ügyészi fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során nem épített fel egy koherens rendszert, a bizonyítékok mérlegelésének folyamata nem nyomon követhető, miáltal nem tartható fel, hogy az egyes bizonyítékok valóságát az elsőfokú bíróság miért fogadta el, míg másokét miért vetette el olyan eredménnyel, amely a történeti tényállás megállapításához vezetett.

A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltaktól eltérően értékelte, egyetértve a főügyészség álláspontjával, az alábbiakra figyelemmel:

Az elsőfokú bíróság a vádlottak tagadását következetesként jelölte meg, ugyanakkor azt jelentős részében nem fogadta el, legalábbis az egyes bizonyítékok értékeléséből és kifejezetten a megállapított tényállásból ez következik.

A vádlotti vallomások alapján az elsőfokú bíróság az ítéletben rögzített történeti tényállást meg sem állapíthatta volna, hiszen a vádlottak még a sértettel való találkozás tényét is tagadták.

A vádlottak szavahihetőségének mikénti értékeléséhez támpontot nyújt a nyomozás során elvégzett poligráfós vizsgálat is.

Ennek eredményére a szóban kihirdetett ítéletben az elsőfokú bíróság még akként utalt, hogy az a vádlottak állításait támasztja alá, ezzel szemben az írásba foglalt ítéletben már azt rögzítette, hogy az bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

Ez a bírói megállapítás téves. A Be. 206. §-ában a bizonyítási cselekmények között felsorolja a műszeres vallomás ellenőrzést is, mint amely alapján a terhelt szavahihetősége megítélhető.

Terhelt1 I. rendű vádlott a másodfokú eljárásban arra hivatkozott, hogy a poligráfós vizsgálatának időpontjában kábítószer hatása alatt állt, ezt azonban egyértelműen cáfolják az

ügyiratok. Az I. rendű vádlott őrizetbe vételére ugyanis 2017. július 29-én került sor. 2017. július 30-án éjjel 2 óra 55 perckor vettek vizeletmintát tőle, majd 2017. július 31-én került sor a poligráfós vizsgálatára, melynek időpontjában tehát nyilvánvalóan nem állhatott kábítószer hatása alatt, ilyen körülményt a vizsgálatról készült jegyzőkönyv sem rögzített.

A poligráfós vizsgálat eredménye alapján ugyanakkor mindkét vádlott szavahihetősége gyengült, hiszen Terhelt1 I. rendű vádlott valamennyi releváns kérdésre megtévesztő választ adott, míg Terhelt2 II. rendű vádlott arra a kérdésre adott megtévesztő választ, hogy tudja-e ki követte el cselekményt sértett1 sérelmére.

Az elsőfokú bíróság elsődleges bizonyítékként sértett1 sértett nyomozás során tett vallomását vette figyelembe, mellyel szemben tehát - a poligráfós vizsgálat eredménye, de az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített történeti tényállás alapján is - következetlen vádlotti vallomások állnak.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak tagadásával szemben sértett1 sértett vallomását fogadta el arra nézve, hogy az otthonából mikor indult el, milyen útvonalon haladt, gyalogos közlekedése során kikkel találkozott, nála milyen összegű készpénz volt.

Az elsőfokú ítélet írásbeli indokolása szerint a bíróság elfogadta azt is, hogy sértett1 sértettet a vádlottak, tanú5 tanú és további kettő ismeretlen személy körbeállta, továbbá, hogy a sértett fenyegetve érezte magát, ezért a 400.- Ft készpénzét átadta tanú5 részére.

A fentiekén kívüli jelentős tényekre viszont - vitatható szavahihetőségi következtetés eredményeként – az elsőfokú bíróság a sértett vallomását nem fogadta el, így: az I. rendű vádlott részéről kifejtett erőszakot és a II. rendű vádlott részéről elhangzott fenyegetést nem tekintette bizonyítottnak.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint bár a bizonyítási eljárás során tanú2, tanú3 és tanú5 is hivatkoztak rá, hogy volt már arra példa, hogy a sértett nem mondott igazat, az elsőfokú bíróság megítélése szerint, azonban ezen körülmény ismeretében is életszerűtlen az, hogy a sértett pusztán kitaláció alapján tett volna feljelentést és több alkalommal tanúvallomást arról, hogy őt egy öt fős társaság körbeállta és a pénzét követelték.

sértett1 sértett tanú kihallgatására több alkalommal sor került a nyomozás során. Vallomásai - az idő múlásával, a sértett egészségi állapotára is figyelemmel – a sérelmére elkövetett bűncselekmény egyes nem lényeges körülményei tekintetében változtak, azonban az érdemi tények tekintetében mindvégig következetesek voltak.

sértett1 ugyanis mindvégig következetesen állította, hogy a vádlottak voltak azok, akik a pénzét akarták, és hogy annak megszerzése érdekében bántalmazták és fenyegették őt.

Következésképpen állította azt is, hogy Terhelt1 volt az, aki mellkason lökte, valamint, hogy Terhelt2 volt az, aki veréssel fenyegette meg.

sértett1 azt is következtetése alapján vallotta, hogy a nála lévő 400.- Ft-ot a vádlottak ezen erőszakos, fenyegető magatartásának hatására adta át.

A sértett azt is következtetése alapján vallotta, hogy a vádlottak bántalmazása, fenyegetése hatására a tőle mintegy másfél méterre álló fk. tanú5nak adta át a 400.- Ft-ot, aki semmit nem szólt hozzá. A sértett vallomását ez utóbbi tekintetben is alátámasztotta tanú2 tanú nyomozás során tett vallomása.

Az elsőfokú bíróság a sértett fenti vallomásrészleteinek elvetését, illetve az attól eltérő tényállás megállapítását okszerűen nem indokolta meg, s a sértett szavahihetőséget döntően olyan személyek tanúvallomásainak értékelése útján vizsgálta, akik a vád tárgyát képező bűncselekmények megtörténtéről, illetve a sértett személyiségéről kizárólag közvetett ismeretekkel rendelkeztek.

A sértetti szavahihetőség körében a bíróság tanú2, tanú3 és tanú4 tanúvallomásainak tulajdonított jelentőséget.

A védelmi indítványok körében többször felmerült ennek vizsgálatára igazságügyi elmeorvosszakértő kirendelése is, azonban az elsőfokú bíróság ezen indítványoknak helyesen nem adott helyt, mivel a szavahihetőség kérdésében történő döntés a bíróság feladata.

A fenti személyekről - az iratokból is kiolvashatóan - nem tehető olyan állítás, hogy sértett1 sértettet olyan mértékben ismernék, hogy a személyiségének vizsgálata körében mérvado ismeretekkel rendelkeznenek.

A sértett barátjaként, segítőjeként tanú2 tanú tett bejelentést a központi segélyhívóra a sértett1 sérelmére elkövetett bűncselekményről, s a telefonhívás során a sértett által röviddel azelőtt neki előadottakat közölte, már ekkor is megjelölve keresztnévén Terhelt1 I. rendű vádlottat. A tanú a bejelentés körülményeiről és annak tartalmáról a nyomozás során mindvégig egyező vallomást tett, azzal kapcsolatban semmiféle aggályt nem jelzett.

tanú2 édesanyja, tanú3 tanú ugyancsak közvetett módon, sértett1 sértett és a fia elmondásából szerzett tudomást a vád tárgyává tett cselekményről és azt mindvégig egyezően adta elő.

tanú2 és tanú3 tanúk a nyomozás során Terhelt1 I. rendű vádlottal fogatosított szembesítéseik alkalmával a vallomásaikat lényegében fenntartották.

A bírósági eljárásban tanú2 és tanú3 tanúk változatlanul fenntartották a nyomozás során tett vallomásaikat, azzal az új körülménnyel kiegészítve, hogy utólag már kétségbe vonják a sértett által elmondottakat, azokat nem hiszik el.

tanú2 tanú ezt az elsőfokú tárgyaláson azzal magyarázta, hogy a sértett nagyon szeret hazudni, amit azzal támasztott alá, hogy tőle egyszer korábban ellopta az óráját, amit utóbb visszaadott.

tanú3 tanú azt állította, hogy mind a fia, mind a sértett szeretnek fantáziálni, de, hogy ez pontosan mit jelent, azt példákkal nem tudta szemléltetni.

tanú2 és tanú3 tanúk nyomozati vallomásai összefoglalóan következetesnek tekinthetők, azok valóságtartalmával szemben ésszerű kétely nem merült fel és nem utalt semmi arra, hogy a sértettel, illetve az általa elmondottakkal kapcsolatban a tanúknak bármiféle aggályuk lenne. A sértetti hitelesség megkérdőjelezésével kapcsolatos, közel 10 hónappal később tett állításaikra a tanúk nem adtak elfogadható magyarázatot, az elsőfokú bíróság azonban nem tette részletesebb vizsgálat tárgyává a vallomásaik megváltoztatását, s erre az ítélet indokolásában sem tért ki.

Ugyancsak a sértetti szavahihetőség körében vette figyelembe az elsőfokú bíróság tanú4 tanú bíróság előtt tett vallomását. sértett1 tanú ugyanis a nyomozás a bántalmazása helyeként a cím23 számok előtti közterületet jelölte meg. tanú4 a utcanév 11. szám alatt lakik, s a sértett azt állította, hogy tanú4 is otthon tartózkodott, az udvarban, így láthatta a történeteket.

tanú4 tanú a nyomozás során, majd az elsőfokú bíróság előtt is azt állította a sértettel szemben, hogy ő nem tartózkodott otthon, azonban a két eljárási szakban egymástól teljesen eltérő helyet jelölt meg a hollétével és hazaérkezésének időpontjával összefüggésben.

A tanú a nyomozás során azt állította, hogy a volt sógornőjénél dolgozott egész nap, késő estig, a tárgyaláson viszont már azt, hogy a polgármesteri hivatalban dolgozott délután 4 óráig, majd hazament és otthon aludt mindaddig, amíg tanú5-ért nem jöttek a rendőrök, majd vele együtt ment be a Pásztói Rendőrkapitányságra.

Az iratok alapján tanú5 felkutatása érdekében a rendőrök először 2017. július hó 30. napján éjjélkor jelentek meg a cím25 út 21. szám alatt, ahol tanú5 édesanyja azt állította, hogy fia már alszik, ezért előállításától eltekintettek, majd másnap reggel 9 órától történt csak meg a kihallgatása.

tanú4 tanú azt viszont kifejezetten hangsúlyozta és annak nyomatékosítására törekedett, hogy a sértett nem megbízható, még a saját anyja is beszámíthatatlannak tartja, a pénzt sem lehet rábízni, mert azt elkölti vagy elveszíti.

tanú4 tanú ellentmondó, okirati bizonyítékokkal cáfolható vallomása önmagában is alkalmas a tanú szavahihetőségének kétségbe vonására. tanú4 tanú elmondása ezért a sértett

személyisége megítélésének alapjául sem szolgálhat, az elsőfokú bíróság mégis e vonatkozásban vette figyelembe.

A sértett személyiségét, általános állapotát a saját környezete ismeri igazán, akik közül az édesanyja, tanú7t a nyomozó hatóság tanúként hallgatta ki.

A tanú sértett1 sértett állítását megerősítve elmondta, hogy a fia egy születési rendellenesség folytán valóban csak 8 éves korában kezdett el beszélni, azonban szellemileg nincsen semmi baja. Aznap is a rábízott pénzből vásárolt, a visszajáró pénzzel elszámolt, az aprópénzt azonban nem kérte vissza tőle, így az fiánál maradt. Az írásbeli vallomását e körben annyival egészítette ki, hogy a fia gondnokság alatt sem áll.

Az elsőfokú bíróság az 1. számú tanú vallomását sem fogadta el az ítéleti tényállás alapjául, mert kétségesnek ítélte, hogy valójában szemtanúja volt a bűncselekménynek, amit egyrészt az 1. számú tanú és a sértett vallomása között a bűncselekmény helyszínével kapcsolatos és a tettegességben mutatkozó eltérésekkel, valamint azzal indokolt, hogy az 1. számú tanú vallomásának azon részét semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, hogy az 1. számú tanú beszélt a sértettel a bűncselekmény elkövetése után, miként azt sem, hogy Terhelt2 is megütötte volna a sértettet, továbbá, hogy a telefonját is el akarták volna venni a sértettől.

Az 1. számú tanú a nyomozás során tett vallomását az elsőfokú bíróság előtt is fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a tanút - az eljárási cselekmény foganatosításakor hatályban lévő eljárásjogi szabály - az 1998. XIX. törvény 304. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazása helyett a vádlottak és a védők jelenlétében hallgatta ki, holott fennállt annak a veszélye, különösen az I. rendű vádlott és védőjének a zárt adatkezelés feloldására irányuló folyamatos indítványai miatt, hogy a védői jelenlét az 1. számú tanú vallomására kihatással lehet.

Az 1. számú tanú azon állítását, hogy a bűncselekmény megvalósulása után találkozott a sértettel, sértett1 alátámasztotta.

A sértett szintén az 1. számú tanúval egybehangzóan nyilatkozott arról, hogy Terhelt1 mellkason lökte a sértettet.

A bűncselekmény helyszínét – közvetlenül annak megvalósulását követően - az 1. számú tanú a cím27 és utcanév kereszteződésében, sértett1 sértett pedig a utcanév 9. és 11. szám között jelölte meg. A nyomozati iratok 99. oldalán lefűzött és a fellebbezési tárgyaláson is ismertetett rendőri jelentés – valamint az ahhoz kapcsolódó térkép – alapján megállapíthatóan e két helyszín között markáns eltérés nincs, azok egyaránt a utcanév3 és utcanév kereszteződésének közelében, egymástól alig 20 méterre található.

A hivatkozott okiratok alapján megállapítható ugyanakkor az is, hogy a utcanévi temető bejárata felett kihelyezett kamera sem az 1-es számú tanú, sem a sértett által megjelölt – markánsan el nem térő – elkövetési helyre sem lát rá.

Az 1. számú tanú vallomását abban a részében, hogy a tanú szerint a sértettől a támadói a telefonját is el akarták venni, egyértelműen alátámasztja a fellebbezési tárgyaláson is ismertetett – a nyomozati iratok 61. oldalán lefűzött 12030/2859/2017. id. számú - hivatalos feljegyzés, valamint tanú2 telefonos bejelentésének - a nyomozati iratok 65. oldalán lefűzött, 1230/472-66/2017.bü. számú – leirata. Ezen okiratokból egyébként az is következik, hogy az 1. számú tanú vallomását sértett1 e tekintetben is alátámasztotta közvetlenül, hiszen tanú2 nyilvánvalóan azt mondta el telefonos bejelentésében, amiről neki a sértett a sérelmére elkövetett bűncselekményről közvetlenül annak megvalósulása után beszámolt.

Kétségtelen, hogy arra vonatkozóan, hogy Terhelt2 bántalmazta volna a sértettet, az 1. számú tanú vallomásán kívül egyéb bizonyíték nem áll rendelkezésre. A sértett arról számolt be, hogy a II. rendű vádlott „csupán” a megverésével fenyegette őt.

A törvényszék álláspontja szerint ugyanakkor, mivel az eljárás során semmilyen olyan körülmény nem volt feltárható, mely annak megállapítását lehetővé tenné, hogy akár a sértett, akár az 1. számú tanú nem az általuk átélte, illetve észlelt történésekről adtak számot a vallomásaikban. E vallomások közötti eltérésekre a sértett bántalmazásnak a módját, lefolyását, helyszínét illetően abból adódnak, hogy egyrészt az 1. számú tanú távolról szemlélte a történéseket, másrészt azok nyilvánvalóan őt is felzaklatták legalább olyan mértékben, hogy az egyébként több mozzanatú eseménysor minden apró részletét nem, vagy nem az azokat átélő sértettel azonosan tudta rögzíteni az emlékezetében.

Az ügy tárgyát képező bűncselekmény minősítése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír a sértettet körbeálló személyek száma, fk. tanú5 tanú jelenléte.

A következőkes bírói gyakorlat szerint a rablásnak az is társtettése, aki aktív magatartást ugyan nem fejt ki, de fenyegető jelleggel a tettesre szándékerősítőleg, a sértettre pedig bénítólag hat. A társtettségnek az sem feltétele, hogy valamennyi elkövetővel szemben vádemelésre kerüljön sor.

Az elsőfokú bíróság a történeti tényállásban azt rögzítette (e tekintetben is elfogadva a sértett állítását), hogy a sértettet a vádlottak, tanú5 és további két személy állták körbe és sértett1 tanú5nak adta át a nála lévő pénzt.

Fk. tanú5nal kapcsolatban sértett1 sértett következetesen azt vallotta, hogy részéről sem erőszak, sem fenyegetés nem történt, nem szólt egy szót sem, csak ott állt. A sértett a fellebbezési tárgyaláson szintén ismertetett 2017. november 8-i folytatólagos kihallgatása alkalmával tanú5 szerepét illetően elmondta továbbá, hogy inkább csak sétált az utcán és kizárólag azért adta át neki a 400.- Ft-ot, mert félt a vádlottaktól.

Az 1. számú tanú vallomásában egyebek mellett azt is elmondta, hogy az utcán több fiatal gyerek volt, akik egész közel mentek az eseményekhez, kíváncsiskodni, elmondása szerint tanú5 is ott volt a történések közelében.

A sértett és az 1. számú tanú vallomása alapján a törvényszék nem fogadta el fk. tanú5 vallomását, miszerint a vádbeli napon gyakorlatilag ki sem mozdult a testvére tanú4 ingatlanáról, s a vallomásával szemben a szerepét illetően sértett1 tanúnak az 1. számú tanú vallomásával is alátámasztott vallomását fogadta el a tényállás alapjául.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt nem látta kétséget kizáróan bizonyítottanak, hogy fk. tanú5 a bűncselekmény elkövetésében részt vett, ugyanakkor azt igen, hogy a sértett neki adta át a vádlottak által tőle erőszakos magatartással megszerzett pénzt, még hozzá nyilvánvalóan azért, mert fenyegetett helyzetében a tőle mintegy másfél méter távolságra álló tanú5t is a támadóihoz tartozónak vélte. A sértett állítása szerint a további bántalmazása elkerülésének reményében adta át a pénzt, amit tehát nyilván nem adott volna olyan személynek, akit az őt tettleg, illetve szóval támadó vádlottaktól függetlennek tekint.

A másodfokú bíróság kiemeli azt is, hogy amikor Terhelt1 I. rendű vádlott tanú3 tanú ingatlanában öngyújtó kérés okán 2017. július hó 29. napján 18 óra körüli időben megjelent, akkor sértett1 sértett távozott abból a helyiségből, ahol az I. rendű vádlott is tartózkodott. Ezt megelőzően Terhelt1 I. rendű vádlott számonkérte a sértettet, hogy miért állít részéről bántalmazást, mire a sértett, mielőtt elhagyta volna helyiséget, azt mondta, hogy a pénzt tanú5nak adta oda. Nem azt állította tehát, hogy nem bántalmazta őt az I. rendű vádlott, hanem azt, hogy a pénzt nem neki, hanem más személynek adta oda.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékként vette figyelembe a nyomozás során beszerzett kamerafelvételeket, azokat elemezte és azokból tényeket állapított meg, anélkül azonban, hogy a felvételeket a tárgyaláson levetítette, az azokról készült fényképeket bemutatta, továbbá az azokról készült rendőri jelentéseket ismertette volna. Mivel ennek következtében az elsőfokú bíróság nem rendelkezett közvetlen ismertekkel a kamerafelvételek tartalmáról, nem győződött meg az arról írtak hitelességéről és azok nem képezték a bíróság előtti bizonyítási eljárás részét sem, így azokból következtetéseket sem vonhatott volna le, illetve ténymegállapításokat sem tehetett volna.

A másodfokú bíróság a bűnjelként lefoglalt felvételeket megtekintette és megállapította, hogy azok tartalmát – az arról a nyomozás során készült jelentés alapján - az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rögzítette.

Mindazonáltal az a tény, hogy a cím²⁴ temető bejárata felett kihelyezett térfigyelő kamera felvételein a sértett által következetesen állított bűncselekmény nem látható, illetve, hogy a bűncselekmény elkövetésének - a sértett vallomása alapján pontosan meg nem állapítható - időpontjához képest nyilvánvalóan más időpontokban a vádlottak más településen tűnnek fel,

önmagában sem a sértett, sem az 1. számú tanú szavahihetőségét nem cáfolja és nem támasztja alá a vádlottak azon állítását sem, hogy amennyiben találkoztak volna a sértettel, a utcanévi temető bejárata felett kihelyezett kamerának ezt, illetve a bűncselekményt rögzítenie kellett volna.

A fentieket összefoglalva, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként valójában nem merült fel olyan terhelti vagy tanúvallomás, amely a sértett1 sértett által következetesen elmondottak valóságtartalmát megkérdőjelezte volna.

A törvényszék ezért sértett1 sértettnek a nyomozás során tett vallomását az ítékezés alapjául elfogadta.

A sértett vallomását ugyanis alátámasztotta tanú2, tanú3 és tanú7 tanúk nyomozás során tett vallomása, továbbá az 1. számú tanú vallomása, valamint tanú2 tanúnak a központi segélyhívóhoz tett telefonos bejelentéséről készült leirat és a nyomozati iratok 61., 65. és 67. oldalain lefűzött rendőri jelentések, közvetve továbbá a nyomozati irat 93 és 99. oldalain lefűzött rendőri jelentések is. tanú2 és tanú3 elsőfokú bíróság előtt tett vallomásait a törvényszék nem fogadta el, tekintettel arra, hogy a tanúk nem adtak elfogadható magyarázatot arra, hogy miért változtatták meg a nyomozás során tett, a fent megjelölt bizonyítékokkal összhangban álló vallomásaikat.

A törvényszék a fentiekén túlmenően a sértett vallomását azért is fogadta el az ítéleti tényállás alapjául, mert a sértett fentebb megjelölt bizonyítékokkal alátámasztott vallomásának cáfolatára a vádlottak tagadása, továbbá fk. tanú5, tanú4, tanú11, tanú6, tanú8, tanú9 és tanú10 tanúk vallomása, valamint a kamerafelvételek és az igazságügyi toxikológus és genetikai szakértői vélemények nem alkalmasak.

A fentiekre figyelemmel a törvényszék - az iratok tartalma, valamint a mérlegeléssel elfogadott bizonyítási adatok alapján, a fellebbezési tárgyaláson felvett bizonyítás eredményeként - az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megváltoztatta.

A tényállás személyi részét a törvényszék - az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az I. rendű vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra is figyelemmel - az alábbiak szerint pontosította, illetve egészítette ki:

Terhelt1 I. rendű vádlott jelenleg alkalmi munkából él. Munkaviszonyáról, havi nettó jövedelméről nem nyilatkozott.

Terhelt2 II. rendű vádlott az általános iskola 6 osztályát végezte el. Szakképzettséget, szakképesítést nem szerzett. Jelenleg alkalmi munkából él. Munkaviszonyáról bővebben nyilatkozni nem tudott. Az alkalmi munkából származó jövedelme havi nettó 140.000.- 196.000.- forint között alakul. Nőtlen. Eltartottja nincs. Vagyontalan.

A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként a történeti tényállást - annak első mondata érintetlenül hagyása mellett - a második mondatról kezdődően az alábbiak szerint változtatta meg:

A helységnév⁴ utcanévon gyalogosan haladó sértett¹ 16 óra 40 perc és 16 óra 50 perc közötti — pontosabban azonban meg nem határozható — időpontban a cím²³ szám közötti útszakaszon összetalálkozott Terhelt¹lel és Terhelt²val.

Terhelt¹ és Terhelt² ekkor abból a célból, hogy tőle jogtalanul pénzt szerezzenek sértett¹ elé álltak, majd őt Terhelt¹ „Adjál pénzt!” felkiáltással a pénzének átadására szólította fel.

sértett¹ közölte, hogy nem ad pénzt, mire Terhelt¹ a sértett¹nál lévő pénz elvétele céljából sértett¹t két kézzel, tenyérrel mellkason lökte, miközben Terhelt² azzal fenyegette meg sértett¹t, hogy ha nem adja át a pénzét akkor megveri.

sértett¹ a Terhelt¹ és Terhelt² által – a fentebb részletezett módon - alkalmazott erőszak és a testi épsége elleni fenyegetés hatására félelmében átadta a nála lévő 2 db 200.- Ft-os pénzermét — vagyis összesen 400.- Ft-ot — a hozzá ekkor legközelebb álló, ám a bűncselekmény elkövetésében részt nem vevő fk. tanú⁵nak.

Terhelt¹ és Terhelt² a fenti bűncselekmény elkövetésével összesen 400.- Ft kárt okoztak sértett¹nek, amely nem térült meg.

Az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát a törvényszék a fentiek szerint küszöbölte ki.

A megállapított tényállásból a másodfokú bíróság a vádlottak büntetőjogi felelősségére vont következtetést, mivel megállapította, hogy Terhelt¹ és Terhelt² vádlottak egymás tevékenységéről tudva, közösen, a nála lévő pénz jogtalan eltulajdonítása érdekében alkalmaztak erőszakot és a testi épsége elleni fenyegetést a szívbeteg sértett¹ sértettel szemben. A sértett pedig a vádlottak ezen agresszív – a testi épsége ellen irányuló szóbeli fenyegetésére és a fizikai bántalmazására egyaránt kiterjedő – magatartásának hatására, a vádlottak számbeli és fizikális erőfölényéből is eredő félelmében, a további bántalmazása elkerülése érdekében adta át a vádlottaknak a nála lévő 400.- Ft-ot az ekkor a vádlottak társaságában tartózkodó, hozzá legközelebb álló fk. tanú⁵nak.

A felülbírálat eredményeként ezért a másodfokú bíróság – a Be. 593. § (1) bekezdésének c) pontja alapján eljárva – Terhelt¹ I. rendű és Terhelt² II. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 365. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző rablás büntetében, mint a Btk. 13. § (3) bekezdése szerinti társtetteseket.

A törvényszék a büntetés kiszabása során a vádlottak terhére súlyosító körülményként értékelte a társas elkövetést és azt, hogy a sértettel szemben alkalmazott erőszakos magatartásuk nem egy mozzanatú, hanem időben relatíve elhúzódó volt, továbbá, hogy a bűncselekményt egy – részben a vádlottak számbeli és erőfölénye okán, részben pedig a vádlottak által ismert megromlott egészségi állapota okán - kiszolgáltatott helyzetű személy sérelmére követték el.

A másodfokú bíróság a vádlottak terhére további súlyosító körülményként értékelte a vagyon elleni, ezen felül a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények elszaporodottságát.

A törvényszék Terhelt2 II. rendű vádlott terhére további súlyosító körülményként értékelte a büntetett előéletét, azt, hogy a vádlottat a vele szemben korábban, szintén vagyon elleni bűncselekmények elkövetése miatt kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetések sem tudták visszatartani attól, hogy alig 5 hónappal a felfüggesztés próbaidejének leteltét követően ne kövessen el újabb, ráadásul egy nagy tárgyi súlyú, erőszakos vagyonelleni bűncselekményt.

A másodfokú bíróság a büntetéskiszabás során a vádlottak javára vette figyelembe az időmúlást, mely részben a vádlottaknak is felróható volt, hiszen miután az elsőfokú bíróság a velük szemben alkalmazott - a személyi szabadságukat érintő bírói engedélyes – kényszerintézkedéseket az ügydöntő határozata kihirdetését követően nem tartotta fenn, az eljárás további szakaszaiban a bíróság idézésére egyszer sem jelentek meg önként.

A törvényszék a büntetéskiszabás során Terhelt1 I. rendű vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelte a vádlott büntetlen előéletét.

A törvényszék a fenti büntetéskiszabási körülmények alapján – a Btk. 80. § (1) bekezdésében rögzített büntetéskiszabási elveket, valamint a fokozatosság elvét - is szem előtt tartva úgy ítélte meg, hogy a vádlottakkal szemben a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célok eléréséhez végrehajtandó - a Btk. 33. § (1) bekezdésének a) pontja, 34. § I. fordulata, a 35. § (1) bekezdése és a 36. §-a szerinti - szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmény 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetési tétel - Btk. 80. § (2) bekezdése alapján - irányadó középértéke 5 év.

A bíróság a súlyosító körülmények túlsúlya és nagyobb nyomatéka ellenére, az adott ügy összes körülményét figyelembe véve ítélte meg úgy, hogy a rendelkező rész szerinti tartamú szabadságvesztés kiszabása elegendő a vádlottakkal szemben. E vonatkozásban a törvényszék álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül az időmúlás, valamint az sem, hogy a vádlottak tényállás szerinti cselekménye a hasonló minősítést megalapozó elkövetési magatartásokhoz képest lényegesen enyhébb.

A bíróság az egyes vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamának meghatározása során – a belső arányosság elvének szem előtt tartásával - figyelemmel volt a vádlottak lényegében egyező arányú és hatású cselekvőségére a bűncselekmény megvalósítása során, ugyanakkor arra is, hogy Terhelt2 már volt büntetve, az elsőfokú határozatban és a fentebb részletezettek szerint.

A szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottak méltatlanok arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyenek, ezért a törvényszék őket ettől eltiltotta a Btk. 33. § (2) bekezdése, a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján, a személyenként kiszabott szabadságvesztés büntetések mértékéhez igazodó, a Btk. 62. § (1) bekezdésében meghatározott tételkeret középértékéhez közelítő tartamban.

A törvényszék a Btk. 35. § (1) bekezdése és a 37. § (2) bekezdésének a) pontja alapján rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztést mindkét vádlottal szemben börtönben kell végrehajtani, figyelemmel a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja utolsó fordulataiban írottakra is.

A másodfokú bíróság a vádlottak feltételes szabadságra bocsátásáról, továbbá annak legkorábbi időpontjáról a Btk. 38. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett, figyelemmel a (4) bekezdésben meghatározottakra is.

A törvényszék a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései, továbbá a (3) bekezdés a) pontjának II. fordulója alapján rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban, továbbá a Terhelt2 II. rendű vádlott által házi őrizetben töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, pontosítva egyidejűleg az elsőfokú ítélet rendelkező részében megjelölt beszámítandó időszakokat. Az elsőfokú bíróság ugyanis a vádlottak által bűnügyi őrizetben, továbbá a II. rendű vádlott által házi őrizetben töltött idő kezdő és befejező dátumát, illetve a II. rendű vádlott letartóztatásának kezdő időpontját tévesen jelölte meg, illetve nem jelölte meg.

Terhelt2 II. rendű vádlott személyazonosító okmányának száma az eljárás során megváltozott, melyre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkező részében ezt az adatot - a Be. 561. § (2) bekezdésének b) pontja alapján, figyelemmel a Be. 184. § (2) bekezdésének e) pontjában írottakra - megváltoztatta.

A törvényszék a vádlottak bűnössége kimondására figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését akként változtatta meg, hogy a vádlottakat a Be. 574. § (1), (2) és (4) bekezdései alapján kötelezte a védők díjaként, valamint a tanú2 és tanú6 tanúk útiköltsége címén felmerült bűnügyi költség viselésére. Az elsőfokú eljárásban (a nyomozás során) a vádlottak mintavételével, továbbá az igazságügyi toxikológus szakértő díjaként felmerült bűnügyi költségről a törvényszék a Be. 574. § (3) bekezdésének első fordulója alapján rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság bűnjelekre vonatkozó rendelkezései megfelelnek a büntető anyagi és eljárásjogi szabályoknak, azonban azok jogi indokolását az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

A törvényszék ezért az elsőfokú ítélet indokolását annak rögzítésével is pontosította, hogy a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés a Be. 320. § (1) bekezdésének a) pontjában, valamint a Be. 321. §-ában írottakon alapul.

A fent írtakra figyelemmel a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, míg a bűnjelekre vonatkozó rendelkezést a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A törvényszék a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú eljárásban – a védők díjaként - felmerült bűnügyi költség összegét, melynek viselésére a Be. 574. § (1) (2) és (4) bekezdései alapján kötelezte a vádlottakat.

A törvényszék a megismételt (a 14.Bf.177/2018. számú) másodfokú eljárásban felmerült 38.150.- forint bűnügyi költség viseléséről a Be. 574. § (3) bekezdésének első fordulata alapján rendelkezett.

A törvényszék ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése biztosítja, figyelemmel a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulataiban írottakra.

Balassagyarmat 2021. január 20.

dr. Csonka Tibor s. k. a tanács elnöke

dr. Kozma-Kovács Krisztina s. k. előadó bíró

dr. Lenténé dr. Szombati Annamária s. k. bíró